



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Bvlla Canonizationis Sanctæ Teresæ Virginis Tam Fratrum, Qvam
Monialivm Carmelitarum Discalceatorum fundatricis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

quod sancta Mater, Religionis tam virorum quam mulierum, quae inter omnes quas hodie habet Ecclesia vitam austerissimam ducentes facile princeps est, fuerit reformatrix, dum eam iam prolapsam ad primæum suum spiritum & feruorem reduxit: nec non admirabilem librorum ipsius doctrinam, quin & singularem quem spirituales in Ecclesia ex illis ipsis fructum percepere, admirabilem corporis illius integritatem & incorruptionem, & quod amplius est, sanctum quod ex eo promanat oleum: innumera quæ ad illius intercessionem, tum in vita, tum post mortem edita sunt miracula: labores & persecutiones quos animo plusquam muliebri passa est: virtutes heroicas quas habuit: denique particulares, quas Dominus ei præstitit fauores & gratias. Quibus è rebus omnibus tam magna & admirabilis componitur sancta, uti S. Mater Teresa de Iesu fuit. Unde fit, ut eam Deus ipse iam antè in terra canonizasse, & iam inde è celo ut sanctam declarasse videatur. quam summi Numinis approbationem, Romana dein Ecclesia, post tam præclara sanctitatis testimonia, non potuit, non inuitari, dum eam illius præses Gregorius XV. summo omnium bonorum applausu, anno M.DC.XXII. die Martij 12. vnà cum SS. PP. Ignatio de Loyola, & Francisco Xaverio, Societatis Iesu, & S. Philippo Nerio Congregationis Oratorij fundatore, & S. Isidoro eximie sanctitatis agricola, solenni ritu, sanctorum catalogo ascripsit, & ab omnibus Catholicis coli & inuocari mandauit: uti è sequenti Canonizationis bulla apparet.

BVLLA CANONIZATIONIS
S AN CT Æ T E R E S Æ
V I R G I N I S

TAM FRATRV M, QVAM MONIALIV M CARMELI-
tarum Disalceatorum fundatrici.

QVAM GREGORIVS XV. SIMVL CVM B. ISY-
DORO AGRICOLA, Patrono Madriti,

IGNATIO LOYOLA fundatore Societ. Iesu,

FRANCISCO XAVERIO ex eadem Societate,

AC PHILIPPO NERIO fundatore Congregationis Oratorij, in Sancto-
rum numerum reculis, Anno Domini 1622. die 12. Martij.

GREGO-

S.
Theresia

Opera

N. V. I.
166

32

GREGORIVS
EPISCOPVS

Seruus seruorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.



Onipotens sermo Dei, cum de sinu Patris ad hac inferiora descendisset, ut erueret nos de potestate tenebrarum, completo dispensationis sua tempore, transiurus de hoc mundo ad Patrem, ad propagandam per totum terrarum orbem electorum suorum Ecclesiam, quam sanguine suo acquisiuerat, eamque Verbo Vita erudiendam, ad confundendam sapientiam sapientium, & destruendam omnem altitudinem, qua aduersus Deum excollebat, non multos nobiles elegit, nec multos sapientes, sed contemptibiles mundi; qui non in sublimitate sermonis, nec in humana Sapientia Verbo, sed in simplicitate, & veritate ministerium suum, ad quod à diebus Aeternitatis predestinati erant, adimplerent: in sequentibus vero generationibus, cum iuxta preordinata tempora plebem suam per seruos suos fideles visitare dignatus est, plerumque paruulos, & humiles assumpsit; per quos Catholica Ecclesia ingentia praestaret beneficia: quibus ipse iuxta Verbum suum abscondita à sapientibus, & prudentibus Regni caelestis misteria reuelaret, eoque superiorum charismatum donis adeo illustraret, ut omnium virtutum, ac bonorum operum exemplis Ecclesiam fouerent, ac signorum gloria clarificarent. In diebus vero nostris fecit salutem magnam in manu seruae: suscitauit enim in Ecclesia sua, veluti nouam Deboraham, Tereciam Virginem; qua postquam mirabili victoria carnem suam perpetua virginitate, mundum admirabili humilitate, & cunctas adiuuentiones Diaboli multis, maximisque virtutibus superasset, excelsiora moliens, & virtutem sexus animi magnitudine supergressa accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachium suum, & instruxit exercitus fortium; qui pro domo Dei Sababot, & pro lege eius, & pro mandatis eius armis spiritualibus decertarent, quam Dominus ad tantum opus peragendum abundanter impleuit Spiritu sapientia, & intellectu; & thesauris gratiae suae adeo illustrauit, ut splendor eius, tanquam stella in Firmamento, fulgeat in domo Dei in perpetuas aeternitates. Dignum igitur, & congruum existimauimus, ut quam Deus, & vniigenitus Filius eius Dominus noster Iesus Christus, quasi sponsam ornatam corona, & decoratam montibus suis in gloria miraculorum plebi suae manifestare dignatus est. Nos quoque pro
Pastora-

Pastorali sollicitudine nostra in vniuersali Ecclesia; cui, licet meritis minimè suffragantibus, praesidemus, tamquam sanctam, & electam Dei colendam, & venerandam Apostolica auctoritate decreuerimus, vt omnes populi confitentur Domino in omnibus mirabilibus eius, & cognoscat omnis caro, quoniam non defecerunt in diebus nostris miserationes eius. Qui, quamuis peccatis nostris exigentibus visitet nos in virga indignationis sua non tamen continet in ira sua misericordias suas, dum in afflictionibus nostris nouis nos praesidijs munit, & amicos suos multiplicat, qui Ecclesiam suam meritorum, & intercessionum suffragijs protegant, ac defendant, atque vt vniuersi Christi fideles intelligant quam abunde in ancillam suam effuderit Deus de Spiritu suo, ac propterea erga ipsam deuetio in dies augeatur, insigniores quaedam eius virtutes, & aliqua ex magnalibus, quae in manu eius operatus est Dominus, his literis duximus inferenda. Nata est Teresia Abula in Regno Castelle anno salutis humana millesimo quingentesimo quinto decimo parentibus, vt genere praeclaris, ita etiam vita integritate conspicuis, a quibus in timore Domini educata admirandum futurae sanctitatis intemerata adhuc aetate specimen dedit: nam cum sanctorum Martyrum acta perlegerat, ad sancti Spiritus igne cor eius intra eam concauit, vt cum fratre germano etiam puero domo auferret, vt in Africam traiceret, vbi sanguinem, ac vitam pro testimonio Iesu Christi profunderet. Sed occursum patris reuocata eam optimam sortem sibi creatam esse iugibus lacrymis deploraret, ardens martyrij desiderium elemosynis, & alijs operibus compensauit. Sed cum ad vigesimum aetatis annum peruenisset, Christo se totam despondit: & vocationem, qua ab eo vocata erat aggressa, ad moniales Sanctae Mariae de Monte Carmelo Ordinis Mitigati se contulit, vt plantata in domo Domini in atrijs domus Dei nostri floreret. Professione itaque in eo monasterio emissa, cum per duo de viginti annos grauissimis morbis, ac varijs praeterea, tentationibus vexata esset, nullisque supernis consolationibus resciretur, aded inuicem adiuuante Domino omnia perulit, vt probatio fidei illius omni pretiosior auxo, quod per ignem probatur inuenta fuerit, in laudem, & gloriam, & honorem, in reuelationem Iesu Christi. Et quoniam ad erigendum sublime Christianarum virtutum adificium fidei fundamentum ponendam fuit illud aded stabile, ac inconcussum Teresia collocauit, vt iuxta verbum Domini comparanda sit viro sapienti, qui adificauit domum suam supra petram. Ea etenim firmitate Sacrosancta Ecclesia Sacramenta caeteraque Catholica religionis dogmata credebat, & venerabatur, vt maiorem, vt ipsa sepius testificabatur, de qualibet re certitudinem habere non posset hac fidei lucerna illuminata Domini nostri Iesu Christi corpus in Sacrosancta Eucharistia mentis oculis aded clarè intuebatur, vt assereret nihil esse quod inuideret eorum beatitudini, qui corporeis oculis Dominum conspexissent, tantum autem, vna spei in Domino collocauerat, vt iugiter deploraret, quod tandiù in praesenti mortali vita detineretur, qua sibi impedimentum assereret, quo minus semper cum Domino esset, nec raro dum in corde suo caelestis patrie gaudia recogitabat, mentis excedebat, & ad eorum fruitionem in carne rapiebatur. Sed inter caeteras Teresiae virtutes praecipua emicuit dilectio Dei, qua aded in corde eius exarsit, vt Confessarij

S. Matris Teresae Opera.

h

ipsum

S.
Theresia

Opera

N. VII

186

ipsius Teresa charitatem, tanquam non hominis, sed Cherubim propriam admirati-
 tur, & celebrarent. Quam etiam Dominus noster Iesus Christus multis visionibus, ac
 revelationibus mirabiliter auxit: quandoque enim datus dextera, et anoquo ostenso il-
 lam in sponsam suam adoptavit, atque his verbis alloqui dignatus est: deinceps
 vera sponsa meam zelabis honorem, tam ipse sum totus tuus, & tu tota mea. Ali-
 quando etiam Angelum vidit ignito iaculo sibi precordia transfuerberantem, ex quo
 celestibus donis diuini amoris flamma in eius corde adeo excessuabat, ut maxime ar-
 duum votum à Deo edocta emisisset efficiendi semper quidquid perfectius esse, & ad
 maiorem Dei gloriam pertinere intelligeret: Quin etiam post mortem eandem monia-
 li per visum manifestavit, se non vi morbi, sed ex intollerabili diuini amoris incendio
 vitæ excessisse. Sed quam perpetua charitate proximum dilexerit multis argumentis
 manifestum fuit, sed præsertim ex ardenti desiderio quo animarum salutem desidera-
 bat. Infidelium enim & Hæreticorum tenebras perpetuis lachrymis desolebat, ac pro-
 eorum illuminatione non solum iuges ad Deum preces fandeabat, sed & ieiunia, flagel-
 lationes, ac alias carnis macerationes offerebat. Proposuit etiam Sancta virgo in corda
 suo nullam diem sine charitatis officio transigere, in quo etiam Deus ipsi auxilium præ-
 stitit: nunquam enim ei defuit ipso largiente excoercendo charitatis occasio. Mirabiliter
 autem imitata est Dominum nostrum Iesum Christum in dilectione inimicorum: nam
 cum ingentes patretur persecutiones, & aduersitates, diligebat tamen persequentes, &
 orabat pro his, qui oderant se: quinimo detrimenta & offensiones, quas perpetuebat,
 amoris, & charitatis ipsæ eam ministrabant, adeo ut viri graues dicere solerent: qui
 amari à Teresa vellent, damno, aut iniuria, ut eam afficeret, oportere. Vota vero que in
 professione Religionis Deo vouerat, maxima cura, ac diligentia reddidit: nec enim in-
 tummodo omnes exteriores actus superiorum arbitrio maxima cum humilitate spiri-
 tus persciebat: sed firmiter etiã in corde suo constituit eorū voluntati omnes etiam co-
 gitationes suas subicere, cuius etiam rei egregia exempla reliquit: nam Dominum Ie-
 sum Christum sibi sapius apparentem aliquando à Confessarijs iussu, qui delusam à
 Angelo tenebrarum suscitabantur, humiliter Christum sperit que sed non sine magno
 tam profunde obedientie dramio, quin etiam volamen, quod in Cantica Canticum
 insigni pietate referunt scripserat, ut confessario obtemperaret, flammis iniecit, dicit
 autem solebat se indiscernendis visionibus, ac revelationibus decipi posse, in obedientia
 vero superioribus præstanda, falli non posse, paupertatem adeo dilexit, ut non solum la-
 bore manuum suarum victum sibi compararet, sed si quam monialem visioribus in do-
 tam vestimentis conspexisset, illico sua cum illius commutaret, ac si quando sibi neces-
 saria deficerent, miserie lætaretur, & euultaret, gratiasque Deo ageret, tanquam in-
 gne aliquod consequuta beneficium: sed inter ceteras eius virtutes, quibus quasi sponsa à
 Deo ornata miserie excelluit, integerrima effulsit castitas: quæ adeo eximie coluit, ut
 non solum propositum virginis seruanda à pueritia conceptū vsque ad mortem per-
 duxerit, sed omnem expertem macula angelicam in corpore, & corde seruauit puritatem
 quas adeo in fine, virtutes miserie humilitate cordis ornabat: cum etenim in dies in-
 quirit

in charitatibus animæ eius impingatur, sapius exclamabat ad Dominum, ut
 beneficium in eam suis terminum statueret, nec tam cito ingenium scelerum obliuisceretur
 contumelias verò, & irrationes ardentissimè sitiebat, ac non solum humanos hono-
 res, sed nosci quoque ab hominibus abhorrebat, inuictam autem huius Sanctæ Vir-
 ginis patientiam illa vox attestatur, quæ sapius ad Dominum exclamabat: Dominus
 cui patri, aut mori, præter hæc omnia diuina beneficentia munerata, quibus hæc dilectam
 suam, quasi preciosis monilibus decoratam esse voluit omnipotens, alijs etiam gratijs, &
 demum abunde ipsam locupletauit: adimpleuit enim eam Spiritu intelligentiæ, ut non so-
 lum honorum operum in Ecclesia Dei exempla relinqueret, sed & illam celestis sapien-
 tiæ umbribus irrigaret, edis de mystica Theologia, alijsque etiam multa pietate refer-
 tis libellis: ex quibus fidelium mentes vberissimos fructus percipiunt, & ad superne pa-
 tris desiderium maxime excitantur, quibus celestibus instructa, ac illustrata muneri-
 bus eius agrestis est maximum quidem, & cuiuscunque difficillimum, sed Ecclesia Chri-
 sti per quam vult, ac proficuum: reformationem enim exorsa est Ordinis Carmelitani:
 illudque non solum in mulieribus, sed & in viris egregie præstitit, edificatis, non modo
 per vniuersas Hispanias, sed & per alias etiam Christiani orbis partes non virorum,
 quam mulierum monasterijs, sine pecunia, sine prouentibus de sola Dei misericordia
 præstitit: nec modo omnibus humanis destituta, auxilijs, sed & sanctis plurimq;
 ac contradicentibus Principibus, & potestatibus sæculijs, quo tamen Domino opus suum
 confirmante radices miserunt, incrementum susceperunt, & demum in Domo Dei v-
 beris prouentus fructificauerunt, tantas virtutes Teresæ plurimis, dum adhuc in huma-
 na ægere, miraculis Deus illustrauit, quorum nonnulla presentibus literis duximus in-
 serenda. Cum in Conchensi Diocesi maxima esset frumenti penuria, atque in monaste-
 rio de villa noua de Xara vix tantum farina reperiretur, ut per integrum mensem ad
 vltimum decem, & octo monialium satie esset, huius Sanctæ Virginitis meritis, & inter-
 cessione Deus omnipotens, qui sperantes in se enutrit, eam aded abundare fecit, ut quam-
 uis per sex menses ex ea assatim panis ad profectiorem ancillarum Dei fierent, nunquã
 tũ vsque ad inanas fruges diminueretur. Graui erysipilate in vultu, ac febris afflicta-
 tur Anna à Trinitate monialis Conchensis Medina de Cãpo, cui Teresæ primũ bladi-
 ta, deinde læsa membra leuiter atrectans, bono animo, inquit, sis filia, Deus, ut spero te
 hoc morbo liberabit, statimq; febris, omnisque morbus ab ea abscessit. Alberta eius sã
 monasterij Priorissa pleuritide, ac febre non absq; vite periculo laborabat, at Sancta
 Virgo Teresæ tacto latere, quod morbo vrgebat, eã sanam esse pronunciauit, ac sur-
 gore in sã, illa perfecte sanata, statim è lecto exiit, laudans Deũ. Adueniente demũ tẽ-
 pore, quo pro tot laboribus pro diuino honore exhaustis, ac tot bonis operibus in Eccle-
 sia vtilitatem perpetratis coronã decoris de manu Dei esset receptura, graui morbo Al-
 ba decumbens, cum tot infirmitatis tẽpore frequentes, ac plene admirabiles de diuina
 charitate cum sororibus sermones habuisset, sapius gratias Deo agens, quod se Catho-
 lica Ecclesia aggregasset, commendans, tanquam præcipua bona, paupertatem, ac de-
 beatam præpositis obedientiã, accepto humillimè, ac cum celesti prorsus charitate sacro
 perennationis sue viatico, ac extrema unctionis Sacramento, Christi Crucifixi effi-

S.
Theresia

Opera

N. V.

166

giem manntenens ad caelestem patriam euolauit. Pluribus uero signis manifestauit Deum quam sublimem glorie gradum Teresie elargitus in calis esset: multa etenim moniales, religiose, ac timentes Deum, uiderunt decorem glorie eius. Alia etenim conspexit supra tectum Ecclesie, & in Choro, & super decumbentis cubiculum multitudinem caelestium luminarium alia Christum Dominum magno corruscantem splendore, & ingenti Angelorum frequentia circumdatum, eius lecto assistentem. Alia plurimos albi amictos uestibus ipsius cellam ingredientibus, ac cubili circumfusos. Quadam etiam in ipso transitu momento candidam columbam ex ipsius ore in caelum euolantem, alia splendorem, crystalli instar fenestra egredientem uidit. Quin etiam quadam arbor calis, ac macerie obstructa, ac iam dudum arida, qua cubiculo proxima erat, prater omnem temporis, & naturae rationem, repente floribus onusta, in ipsa transitu hora apparuit. Corpus exanime speciosissimum, ac nulla ruga contractum, ac miro decoratum candore apparuit, ac una cum uestibus, ac lineolis, quibus egra uisa erat omnibus admirantibus mirifice spirans odorem. Multa etiam magnalia qua meritis Ancilla suae operatus est Deus, ipsius in Paradisum transitum exultabilem reddiderunt. Quadam etenim monialis dudum capitis, & oculorum infirmitate laborans, apprehensa mortua Virginis manu, ac capiti, oculisque admota statim conualuit. Altera item eius ex oscultatione pedibus sensum odoratus amissum recuperauit, & corporaliter odorem unguentorum, quo sacrosanctum eius corpus a Domino perfusum erat, percepit. Corpus eius absque uolo prorsus medicamine ligneo loculo inclusum, alio effossa ad sepulturam humo, ac ingentibus lapidibus, & calce oppleta, scrobe sepultum est. Sed & sepulchro eius odor auid ingens ac mirificus emanabat, ut decretum fuerit sacrum corpus exhumare, atque illud sane integrum, ac incorruptum, ac flexibile, ac si nuper tumulatum fuisset, repperit fuit, odorato liquore circumfusum quo perenniter usque in praesentem diem, Deo ancilla suae sanctitatem iugis miraculo attestante, desudat. Quare alijs uestibus indueum, noua; arca inclusum, cum priora computruissent, eodem loco conseruatum fuit. Lapsoque triennio, cum rursus ipsius monumentum aperiretur, ut sacrum pignus Abulam asportaretur, ac deinceps frequenter iussu Delegatorum Apostolicorum inuisceretur, semper incorruptum, ac tractabile eodem odore, ac liquore perfusum apparuit. Sed & procedentibus temporibus manifestauit Deus hominibus gloriam suam praestitit per intercessionem ancilla suae frequentibus beneficijs his, qui se fideliter eius precibus commendassent: puer etenim quidam quadriennis adeo contractus, ac detortus erat, ut nec pedibus insistere, nec cum iaceret, corpus mouere posset, eaque infirmitas, cum illi a natiuitate fuisset, nullumque afferret doloris sensum, incurabilis prorsus uidebatur, cumque per nouem dies ad cubiculum, quod uiuens Sancta Virgo inhabitauerat, allatus fuisset, sensit in se uirtutem uenientem, ac repente sanus, ac validus, ac suis pedibus ambulans, stupentibus cunctis, cepit diffamare se a matre Teresia de Iesu perfectam sanitatem fuisse conseruatum. Sanissimis doloribus per biennium cruciabatur Anna a Sancto Michaeli monialis, tribus caneris pectus eius adeo affligentibus, ut non solum somni expers esset, sed nec collum flectere, nec brachia posset at tollere, cumque par-

ticularum

viculum reliquiarum Sanctæ Teresæ super pectus apposuisset, & toto cordis affectu se
 eius patrocinio commendasset, non solum omnis euauit plaga à corpore eius; sed,
 & alia etiam, quam in corde diu habuerat, infirmitatē libera momento temporis effe-
 cta est. Aded vexabatur Franciscus Perez Parochialis Ecclesiæ Rector apostemate, quod
 in eo pectoris infederat, vt brachio etiam contracto à celebratione sacrosancti missæ sa-
 crificij per quinque menses impediretur, humanisque remedijs deficientibus ad diuinam
 confugit, & ad montes Dei eleuans oculos salutem consequutus est; Epistolam enim
 Virginis Teresæ manu exarata in pectore admonens, consequutus est eius partis sanita-
 tem cumque deinde sepulchrum Virginis visitasset, eiusque brachium, quod Alba asser-
 natur proprio brachio, quod adhuc contractum erat admouisset, in eo etiam diuinam
 virtutem expertus est, restituta sibi perfecta valetudine. Ioanes de Leyua magno guttu-
 ris morbo aded affligebatur, vt omnis respirationis via fere interclusa esset, iamque mor-
 ti proximus animam agebat, cum sudarium, quod Sancta Teresæ fuerat, ad morbi lo-
 cum magna cum fiducia apposuit, somnoque captus, ac paulo post experrectus se meritis
 Beate Teresæ curatum esse repente sanus exclamauit. Cum igitur per vniuersas iam
 gentes, & nationes sanctitas Teresæ celebraretur, & nomen ipsius apud Christi fideles
 magno in honore esset, operante Domino per intercessionem eius tot mirabilia, quæ et-
 iam in dies vna cum ipsius veneratione augebantur, fuerunt auctoritate ordinaria in
 multis Hispania partibus formati processus, ac ad Sanctam hanc sedem transmissi, &
 instanter agente clara memoria Philippo III. Hispania Rege Catholico negotio tam in
 Sacra Rituum Congregatione, quam in Rota diligenter discusso, fel. recor. Paulus V.
 predecessor noster indulget, vt in eius honorem tamquam de B. Virgine diuinum Offi-
 cium in toto Fratrum Carmelitanorum Ordine posset celebrari. Cumque idem Philip-
 pus Rex iterum apud predictum Paulum similiter predecessorem nostrum pro Cano-
 nizatione B. Virginis Teresæ supplicasset, idem Paulus iterum negotium commisit Car-
 dinalibus Sac. Rituum Congregationis, qui nouos processus auctoritate Apostolica con-
 ficiendos decreuerunt, atque ad id munus peragendum ho. mem. Bernardum Cardina-
 lem de Rosias Archiepiscopum Tolosanum, & venerabiles Fratres Episcopos Abulen. &
 Saluatin. eadem auctoritate deputarunt: qui cum diligenter de mandato negotio per-
 functi essent, omnia acta eidem Paulo V. predecessori nostro transmiserunt. Qui tribus
 Apostolici Palatii causarum Auditoribus Francisco Archiepiscopo Damasceno Locum-
 tenenti, nunc S. R. E. Cardinali, Ioanni Baptista Coccino Decano, & Alphonso
 Manzanedo dedit in mandatis, vt summa cum diligentia dicta acta examina-
 rent; & qua eorum sententia esset ad ipsum referrent, qui omnibus accura-
 tē, prout rei magnitudo postulabat, perpensis, eidem Paulo V. predecessori retulerunt
 plene iustificari vitæ sanctitatem, ac miracula Beate Virginis Teresæ, omniaque abun-
 de constare, quæ pro Canonizatione eiusdem à Sac. Canonibus requiruntur, posseque
 ad vltiora procedi. Vtque ea maturitate, qua rem tantam decebat, negotium transi-
 geretur, idem Paulus dilectis filijs nostris S. R. E. Cardinalibus Sacris Ritibus Prefectis
 ordinauit, vt predictos processus quam diligentissimè rursus inspicerent, ac de tota

S.

Theresia

Opera

N. V.

186

causa accuratè cognoscere. Cum vero idem Paulus humana peregrinationis viam
 completisset. Nosque nullis licet nostris meritis sola diuina gratia dignatione ad Eccle-
 sia gubernacula vocati essemus, ad augmentum diuini honoris, & S. E. vtilitatem per-
 tinere arbitrati sumus, vt huiusmodi negotiū promoueretur plurimum curā ad præsentū
 temporū calamitatē leuandā interesse existimauimus. si Christi fidelitū deuotio erga San-
 ctos, & electos Dei, qui pro nobis in tantis necessitatibus intercederent, auergeretur. mā-
 dauimus itaque prædictis Cardinalibus, vt quod illis à prædecesore nostro prædicto iu-
 rat inunctum quamprimum exequerentur. Quod cum illi ea diligentia, qua decebat,
 persecessissent, ac pro S. Virginis Canonizatione omnes vnanimiter censuissent, Venera-
 bilis Frater noster Franciscus Maria Episcopus Porruen. Cardinalis à Monte totius pro-
 cessus summam ac suam, collegarumque sententiam coram Nobis Consistorio nostro
 exposuit. quibus auditis reliqui Cardinales, qui aderant ad vltiora fore proceden-
 dum communi suffragio pronuntiarunt. Igitur cum publico Consistorio dilectus filius
 Iulius Zambeccarius Consistorialis aule nostre Aduocatus pro eius Canonizatione
 perorasset, ac nomine clarissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regni Ca-
 tholici, vt ad eam procedere dignaremur humiliter supplicasset, Nos de re tanta venera-
 biles fratres nostros S. R. E. Cardinales, & Episcopos in Curia presentes consultari
 esse respondimus, atque interim Cardinales, atque Episcopos presentes vehementer
 in visceribus Christi hortati sumus, vt orationibus instantes in ieiunijs, & eleemo-
 synis animas suas coram Deo nobiscum humilitantes preces à Deo Patre luminum ex-
 poscerent, vt ex alto super nos lucem suam, & veritatem suam emitteret, quatenus ad vo-
 luntatem, & beneplacitum eius cognoscendum, & perficiendum deduceret, itaque cum
 semi-publico Consistorio, quod consequenter celebratum est, vocatis non modo Cardi-
 nalibus, sed Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in Curia nostra existentibus,
 presentibus etiam nostris, ac Sedis Apostolicæ Notariis, ac Sacri Palatii Apost. causa-
 rum Auditoribus, cum plura à Nobis eximia sanctitate ancilla Dei, ac miracu-
 lorum frequentia, & celebritate, populorumque erga eam per vniuersas Christiana-
 nationes deuotione commemorata fuissent, expositis, etiam instantibus, qua coram nobis
 non modo nomine maximorum Regum, sed etiam charissimi in Christo filii nostri
 Ferdinandi Romanorum Regis in Imperatorem electi, aliorumque complurium Chri-
 stianorum Principum fiebant, omnes concorditer, ac vno ore benedicentes Deum ani-
 cos suos honorificam Beatam Teresiam canonizandam esse, atque inter Sanctas
 Virgines adscribendam consuerunt, quorum omnium audito consensu intimo cordis
 affectu exultauimus in Domino, & iubilauimus in salutaris eius gratias agentes Deo,
 & Filio eius Domino nostro Iesu Christo, quod Ecclesiam suam misericorditer respexis-
 set, ac tanta gloria illustrare decreuisset. Canonizationis itaque publicauimus diem,
 eosdemque fratres, ac filios nostros monimus, vt in orationibus, & elemosynis perse-
 uerarent, vt in tanto opere exequendo splendor Domini Dei nostri esset super nos, qui
 opus manuum nostrarum ad perficiendam eius voluntatem dirigeret. Demum pera-
 tis omnibus, qua ex Sac. Constitutionibus, ac Romana Ecclesia consuetudine pera-
 genda

gentia erant, hodie in Sacro sancta Principis Apostolorum Basilica cum venerabilibus
fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis,
Romanaeque Curiae Prelatis, Officialibus, & Familiaribus nostris, Clero seculari,
& regulari, ac maxima populi frequentia convenimus, ubi repetitis pro Canonica
nominis Decreto petitionibus nomine eiusdem charissimi in Christo Filij nostri Philippa
Regis Catholici à dilecto Filio nostro Ludouico tit. Sancta Maria Transpontina Car-
dinali Ludouico nuncupato, nostro secundum carnem nepote, per Iulium Aduocatum
praedictum decantatis Sacris Precibus, & Litaniis, ac Spiritus sancti humiliter im-
plorata. Ad honorem Sanctae, & indiuiduae Trinitatis, & Fidei Catholica exaltatio-
nem auctoritate omnipotentis Dei Patris, & Filij, & Spiritus sancti Beatorum Apo-
stolorum, ac nostra, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriar-
chatum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana Curia praesentium consilio, ac
vniuersi consensu. bo. mem. Teresiam Virginem de Abula de cuius vita sanctitate, fidei
fidelitate, & miraculorum excellentia plene constabat, & constat, ac Sanctam esse
diffinimus, ac Sanctarum Virginum Catalogo adscribendam decreuimus, prout
praesentium tenore diffinimus, decernimus, & adscribimus, illamque vniuersos Christi-
fidelis tanquam verè Sanctam honorare, & venerari mandauimus, statuentes, vt ab
vniuersali Ecclesia in eius honorem Ecclesiae, & altaria, in quibus Sacrificia Deo offer-
rantur edificari, & consecrari, & singulis annis die quinta Octobris, quo ad celestem
gloriam translata est, eius Officium, vt de Sancta Virgine ad praescriptum Romani Bre-
uarii celebrari possit, eademque auctoritate omnibus Christi fidelibus verè penitenti-
bus, & confessis, qui annis singulari eodem festo die ad sepulchrum, in quo corpus eius
requiescit, visitandum accesserint, vnum annum, & vnam quadragesimam, in verè, qui
in eisdem festo octaua quadragesima dies de inunctis eis, seu quomodolibet debitu pe-
nitentis misericorditer in Domino relaxauimus, & relaxamus. Postremo gratis Deo
actis, quod Ecclesiam suam insigni hoc, nouoque luminari illustrare dignatus esset, de-
centata in Sancta Teresia honorem solemnem sanctarum Virginum orationis, ad Altare
Principis Apostolorum Missam celebrauimus, cum eiusdem Sanctae Virginis comine-
matione, omnibusque Christi fidelibus tunc praesentibus plenariam omnium peccata-
rum suorum Indulgentiam concessimus. Decet igitur vt pro tam insigni beneficio
omnes cum omni humilitate benedicamus, & glorificemus eum, quem decet omnis
benedictio, & honor, & gloria, & potestas in seculorum, assiduis precibus ab eo po-
stulantes, vt per intercessionem electae suae à peccatis nostris faciem suam auertens ni-
sifereatur nostri, & respiciat nos, & ostendat nobis lucem misericordiarum suarum, &
dimittat timorem suum super gentes, quae non cognouerunt eum, vt cognoscant quia
non est alius Deus, nisi Deus noster. Ceterum quia difficile foret praesentes nostras lito-
ras ad singula loca ubi opus esset deferri, volumus, vt earum exemplis etiam impres-
sionibus publici Notarii subscriptis, & sigillo alicuius persona indiguitate Ecclesiasti-
ca constituta manitis eadem vbi que fides habeatur, quae ipse praesentibus adhibere cur-
si essent exhibita, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam no-
strorum

S.

Theresia

Opera

N. VII

186

strorum definitionis decreti, adscriptionis mandati, statuti, relaxationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, quarto Id. Martij, Pontificatus nostri anno secundo.

TESTIMONIA VIRORVM GRAVIORVM AC DOCTORVM DE
auctoritate doctrina, librorum & scriptorum S. M. Teresa de Iesu,
à P. Thoma de Iesu Religioso Discalceato
collecta.

§. 5.

NVllum his quos S. Mater composuit, libris accedere maius approbationis testimonium potest, quam quod de ea tulit is, cuius antè paulò meminimus P. F. M. Ludouicus Legionensis Ordinis S. Augustini, S. Scripturæ Salmanticæ Primarius Professor, suo ævo Hispaniæ lux & columen: qui, quod illos Regij Concilij iussu examinavit, relegit & maturè per omnia exploravit, eorum doctrina & spiritu ita est delectatus, ut in horum laudem, & scriptricis commendationem, longum & elegantem satis, ijs præmiserit prologum, qui vulgò illis accudi & coniungi solet, quemque etiam ipsi minime putavimus omittendū, uti postea suo loco videre erit.

Didacus vero de Yepes Ordinis S. Hieronymi, Episcopus exinde Turiafonensis, cuius item supra meminimus, in eo què de eius vita cōposuit libro, agens de infusa quam Dominus S. Matri communicavit scientia, nec non de libris quinque quos composuit, sic libro III. cap. 18. de illis loquitur: Omnes hosce libras B. Mater è Domini revelatione scripsit: sed illa ei satis nõ esset, (etenim nullis in rebus sola revelatione regebatur) nisi simul & Confessariorum accessisset auctoritas. Nam de libro, quem de vita sua conscripsit, in eius prologo sic loquitur. Hanc ego relationem facio, quod eam Confessarij mihi faciendam iniunxerunt; & licet sciam Dominum id velle, & quidem iam à multo tempore, numquam tamen aggredi id ausa sum. Librum verò fundationum expresse Dominus ei iniunxit ut conscriberet, uti ipsa in illa quam vita sua addidit appendice testatur. Mansionum quoque librum scripsit, Domino ei materiam, dispositionem & libri titulum suggerente. Et sic aut Dominus horum ei scriptionem mandavit, ita etiam ostendere voluisse videtur se illorum auctorem esse: etenim modus & methodus quo B. Mater eos scripsit, ostendit ad oculum, illam non nisi Dei instrumentum fuisse; ac de suo non nisi operam & calami mutasse. Sæpè contigit, ut, dum hisce scribendis occuparetur, ipsa raptim pateretur;

& c.